

Příběhy našich sousedů

Božena Šálová

Scénář k rozhlasové reportáži

Rádi bychom vám představili paní **Boženu Šálovou**, rozenou Ruskovou. Narodila se do rodiny hajného Jindřicha a jeho manželky Boženy. Měla o deset let starší sestru, se kterou vyrůstala v hájence ve Vlčkově. Protože její otec byl hajný, často s ním chodívala do lesa. Jednou se spolu vraceli domů.

„A v hájence v Kameňáku už byli nějací dva muži, kteří nemluvili česky, tak poločesky. A říkali, jestli můžu se k nám jít umýt si ruce a tak. No a pak se domluvili a pustili jich. A od té doby k nám pravidelně partyzáni chodili.“

Během války dělali Němci v hájence často prohlídky, takže se Ruskovi museli mít neustále na pozoru, jestli zrovna u nich doma nejsou partyzáni. Naštěstí měli v domě zadní vchod, kterým mohli partyzáni v případě nebezpečí utéct. Její maminka měla navíc mezi četníky známého.

„A odsáz, když se stalo, jak jedenkrát přišli na prohlídku a my se sestrou byli v ložnici a partyzáni, místo aby vyběhli tím východem ven, tak běhli do té ložnice. Sestra, co se uvažovala s něma, tak měl nějakou zbraň a už mířil z okna, už chtěl zastřelit ty dva četníky. Sestra mu chytla tu zbraň a říkala: tady ho střílet nebudeš. Tady ho střílet nebudeš.“

„Tak ho spadly úplně ruce a teď zůstal. A maminka v kuchyni, když tam byli ti četníci, tak ty zabavila, protože věděla, že ti partyzáni jsou v té ložnici. A podívá se z okna sestra a teď vidí – tam byl nějaký nově dosazený četník mezi něma, velitel, a říkali jsme mu majstr.“

„A ten majstr nějakou zbraní mířil a čekal, jestli někdo nevyběhne. No a od té doby maminka vždycky, když přišli, tak se dělalo heslo, že když něco bude, že mrkne na ně nebo tak, aby ti partyzáni mohli utéct. To byly okamžiky.“

Paní Šálová už jako malé dítě pomáhala v odboji, i když nevědomky. Schovávala totiž tajné zprávy pod kámen.

„Já jsem chodila s tatínkem hodně do lesa a tatínek se mě vhodil jako krycí, takového, že jsem na procházku. Dávali mi nějaké lístečky, které jsem dávala pod kámen. Tak já jsem měla zapovinnost vždycky tam přejít zdolů, protože tatínek nebo maminka nechtěli jít někde po cestě, aby je nikdo neviděl.“

Později spadl poblíž americký bombardér.

„A když to letadlo letělo, tak já jsem byla doma i se sestrou a teď jsme slyšeli takový hukot nad Kameňákem, nad barákem. A ono spadlo kousek odsud.“

Paní Šálová to v životě neměla lehké a přeje si, aby už nikdo nemusel válku zažít.